मात्रे तत्सर्व्वमाचख्यौ सा कन्या राजसत्तम । अथ तामब्रवीन्माता सुतां किञ्चिदवाङ्मुखीं ।
ममापि पुत्रि भर्त्ता ते प्रसादं कर्त्तुमर्हसि । अपत्यस्य प्रदानेन समर्थश्च महातपाः ।
ततः सा त्वरितं गत्वा तत्सर्व्वं प्रत्यवेदयत् । मातुश्चिकीर्षितं राजन्नृचीकस्तामथाब्रवीत् ।
गुणवन्तमपत्यं सा अचिराज्जनयिष्यति । मम प्रसादात्कल्याणि माभूत्ते प्रणयोऽन्यथा ।
तव चैव गुणश्लाघी पुत्र उत्पत्स्यते महान् । अस्मद्वंशकरः श्रीमान् सत्यमेतद्ब्रवीमि ते । २२५
ऋतुस्नाता च साश्वत्थं त्वञ्च वृत्तमुडुम्बरं । परिष्वजेथाः कल्याणि तत एवमवाप्स्यथः ।
चरुद्वयमिदञ्चैव मन्त्रपूतं शुचिस्मिते । त्वञ्च सा चोपभुञ्जीतं ततः पुत्रावाप्स्यथः ।
ततः सत्यवती हृष्टा मातरं प्रत्यभाषत । यदृचीकेन कथितं तच्चाचख्यौ चरुद्वयं ।
तामुवाच ततो माता सुतां सत्यवतीं तदा । पुत्रि पूर्व्वोपपन्नायाः कुरुष्व वचनं मम ।
भर्त्ता य एष दत्तस्ते चरुर्मन्त्रपुरस्कृतः । एनं मह्यं प्रयच्छ त्वं मदीयं त्वं गृहाण च । २३०
व्यत्यासं वृत्तयोश्चैव करवाव शुचिस्मिते । यदि प्रमाणं वचनं मम मातुरनिन्दिते ।
स्वमपत्यं विशिष्टं हि सर्व्व दृच्छत्यनाविलं । व्यक्तं भगवता चात्र कृतमेवं भविष्यति ।
ततो मे त्वचरौ भावः पादपे च सुमध्यमे । कथं विशिष्टो भ्राता मे भवेदित्येव चिन्तय ।
तथा च कृतवत्यौ ते माता सत्यवती च सा । अथ गर्भावनुप्राप्ते उभे ते वै युधिष्ठिर ।
दृष्ट्वा गर्भमनुप्राप्तां भार्य्यां स च महानृषिः । उवाच तां सत्यवतीं दुर्म्मना भृगुसत्तमः । २३५
व्यत्यासेनोपयुक्तस्ते चरुर्व्यक्तं भविष्यति । व्यत्यासः पादपे चापि सुव्यक्तं ते कृतः शुभे ।
मयाहि विश्वं यत् ब्रह्म त्वचरौ संनिवेशितं । क्षत्रवीर्य्यञ्च सकलं चरौ तस्या निवेशितं ।
त्रैलोक्यविख्यातगुणं त्वं विप्रं जनयिष्यसि । सा च क्षत्रं विशिष्टं वै तत एतत्कृतं मया ।
व्यत्यासस्तु कृतो यस्मात्त्वया मात्रा च ते शुभे । तस्मात् सा ब्राह्मणं श्रेष्ठं माता ते जनयिष्यति ।
क्षत्रियन्तूग्रकर्म्माणं त्वं भद्रे जनयिष्यसि । न हि ते तत्कृतं साधु मात्स्नेहेन भाविनि । २४०
सा श्रुत्वा शोकसन्तप्ता पपात वरवर्णिनी । भूमौ सत्यवती राजंश्छिन्नेव रुचिरा लता ।
प्रतिलभ्य च सा संज्ञां शिरसा प्रणिपत्य च । उवाच भार्य्या भर्त्तारं गाधेयी भार्गवर्षभं ।
प्रसादयन्त्यां भार्य्यायां मयि ब्रह्मविदाम्बर । प्रसादं कुरु विप्रर्षे न मे स्यात्क्षत्रियः सुतः ।
कामं ममोग्रकर्म्मा वै पौत्रो भवितुमर्हति । न तु मे स्यात्सुतो ब्रह्मन्नेष मे दीयतां वरः ।
एवमस्त्विति होवाच स्नां भार्य्यां सुमहातपाः । ततः सा जनयामास जमदग्निं सुतं शुभं । २४५
विश्वामित्रञ्चाजनयद्गाधिभार्य्या यशस्विनी । ऋचेः प्रसादाद्राजेन्द्र ब्रह्मर्षिर्ब्रह्मवादिनं ।
ततोब्राह्मणतां यातो विश्वामित्रो महातपाः । क्षत्रियः सोऽथय तया ब्रह्मवंशस्य कारकः ।
तस्य पुत्रा महात्मानो ब्रह्मवंशविवर्द्धनाः । तपस्विनो ब्रह्मविदो गोत्रकर्त्तार एव च ।
मधुच्छन्दश्च भगवान्देवरातश्च वीर्य्यवान् । अक्षीणश्च शकुन्तश्च बभ्रुः कालपथस्तथा ।
याज्ञवल्क्यश्च विख्यातस्तथा स्थूणो महाव्रतः । उलूकोऽथ मुद्गलश्च तथर्षिः सैन्धवायनः । २५०